

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Η εικονικότητα γραφικών συμβόλων: απόψεις παιδιών με
ΔΑΦ και λογοθεραπευτών**

Ραφαήλια Γεωργίου

Λεμεσός, Μάιος 2024

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Η εικονικότητα γραφικών συμβόλων: απόψεις παιδιών με
ΔΑΦ και λογοθεραπευτών**

της

Ραφαήλιας Γεωργίου

Λεμεσός, Μάιος 2024

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

Η εικονικότητα γραφικών συμβόλων: απόψεις παιδιών με ΔΑΦ και λογοθεραπευτών

Παρουσιάστηκε από

Ραφαήλια Γεωργίου

Επιβλέπων καθηγήτρια: Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ραφαήλια Γεωργίου, 2024

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου σε όσους βοήθησαν για την εκπόνηση τη μεταπτυχιακής μου διατριβής. Ιδιαίτερα τη Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου για την υπομονή και τη συνεργασία κατά τη διάρκεια της συγγραφής της μεταπτυχιακής μου διατριβής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία περιλαμβάνει διάφορα μέσα επικοινωνίας μέσω των οποίων επιτυγχάνεται αποτελεσματική επικοινωνία. Ένα μέσο επικοινωνίας αποτελούν τα γραφικά σύμβολα. Για την επιλογή των γραφικών συμβόλων ένας παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη είναι η εικονικότητα τους. Διάφορες έρευνες έχουν διεξαχθεί, οι οποίες εξετάζουν την εικονικότητα των γραφικών συμβόλων αλλά υπάρχει ελλιπής βιβλιογραφία όσον αφορά τις απόψεις των ατόμων με ΔΑΦ (Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος).

Σκοπός: Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να διερευνήσει την εικονικότητα των γραφικών συμβόλων όπως την αντιλαμβάνονται τα παιδιά με ΔΑΦ καθώς και εμπειρίες λογοθεραπευτών. Τα ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης είναι τα ακόλουθα: 1) Πως αντιλαμβάνονται τα παιδιά με ΔΑΦ την εικονικότητα των γραφικών συμβόλων; 2) Πως αντιλαμβάνονται την εικονικότητα των γραφικών συμβόλων οι λογοθεραπευτές που ασχολούνται με Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία; 3) Πως η εικονικότητα επηρεάζει την επιλογή γραφικών συμβόλων που χρησιμοποιούν παιδιά με ΔΑΦ;

Μεθοδολογία: Η μελέτη χωρίστηκε σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση συμμετείχαν 5 παιδιά με ΔΑΦ. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω παρουσίασης Power Point, για κάθε σύνολο γραφικών συμβόλων πραγματοποιήθηκε μια παρουσίαση. Στη δεύτερη φάση της μελέτης συμμετείχαν 4 λογοθεραπευτές. Για τη συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε ημι-δομημένη συνέντευξη όπου οι λογοθεραπευτές ανέφεραν τις εμπειρίες τους.

Αποτελέσματα: Από την ανάλυση των δεδομένων στην πρώτη φάση της μελέτης αναδείχθηκε πως η συλλογή γραφικών συμβόλων Widgit είναι η πιο εικονική μεταξύ των συλλογών Microsoft Clipart, PECS, MAKATON και SymbolStix. Επίσης, προέκυψαν αποτελέσματα για κάθε γραμματική κατηγορία. Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη δεύτερη φάση της μελέτης οι λογοθεραπευτές ανέφεραν τις εμπειρίες τους για την εικονικότητα των συμβόλων. Ομόφωνα συμφώνησαν πως η εικονικότητα είναι σημαντική για την επιλογή των γραφικών συμβόλων καθώς επίσης και για να θυμούνται και να κατανοούν τα σύμβολα οι χρήστες.

Συμπεράσματα: Η εικονικότητα αποτελεί σημαντική παράμετρο για την επιλογή των γραφικών συμβόλων γι' αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τους λογοθεραπευτές.

Λέξεις κλειδιά: εικονικότητα, ΜΑΚΑΤΟΝ, Widgit, PECS, SymbolStix, Microsoft
Clipart, ΔΑΦ

ABSTRACT

Introduction: Augmentative and Alternative Communication involves various means of communication through which effective communication is achieved. One means of communication is graphic symbols. For the selection of graphic symbols one factor that is taken into consideration is iconicity. Various researches have been conducted which examine the iconicity of graphic symbols but there is a lack of literature regarding the views of people with ASD,

Aim: This paper aims to investigate the iconicity of graphic symbols as perceived by children with ASD (Autism Spectrum Disorder) and experiences of speech and language therapists. The research questions of the study are as follows: 1) How do children with ASD perceive the iconicity of graphic symbols? 2) How do speech and language therapists working with augmentative alternative communication perceive the iconicity of graphic symbols? 3) How does iconicity influence the choice of graphic symbols used by children with ASD?

Methodology: The study was divided into two phases. In the first phase, 5 children with ASD participated. Data were collected through a Power Point presentation, one presentation was made for each set of graphic symbols. In the second phase of the study, 4 speech and language therapists participated. A semi-structured interview was conducted to collect data where speech and language therapists reported their experiences.

Results: From the data analysis in the first phase of the study, it emerged that the Widgit graphic symbol collection is the most iconic among the Microsoft Clipart, PECS, MAKATON and SymbolStix collections. Results were also obtained for each grammatical category. From the results obtained from the second phase of the study, speech and language therapists reported their experiences of the iconicity of the symbols. They unanimously agreed that virtuality is important for the selection of graphic symbols as well as for users to remember and understand the symbols.

Conclusions: Iconicity is an important parameter for the selection of graphic symbols so it should be considered by speech and language therapists.

Key words: iconicity, MAKATON, Widgit, PECS, SymbolStix, Microsoft Clipart, ASD